

## Písomný výstup pedagogického klubu

|                                                        |                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Prioritná os                                        | Vzdelávanie                                                                                                          |
| 2. Špecifický cieľ                                     | 1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov |
| 3. Prijímateľ                                          | Gymnázium Šahy                                                                                                       |
| 4. Názov projektu                                      | Zvyšovanie kvality bilingválneho vzdelávania                                                                         |
| 5. Kód projektu ITMS2014+                              | 312010V015                                                                                                           |
| 6. Názov pedagogického klubu                           | Klub čitateľskej gramotnosti                                                                                         |
| 7. Meno koordinátora pedagogického klubu               | Mgr. Irena Želonková                                                                                                 |
| 8. Školský polrok                                      | február 2020 - jún 2020                                                                                              |
| 9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu |                                                                                                                      |

10.

### Úvod:

Čítanie s porozumením je súčasťou rôznych gramotností, ktoré potrebujeme pre každodenný život. Možno si to ani neuvedomujeme, ale inak rozumieme umeleckému textu a inak napríklad náučnému, pričom text rozvíja naše komunikačné a čitateľské zručnosti. Úplne prvou etapou čitateľských zručností je naučiť sa čítať a písať. Druhou je spájanie slabík a slov a prechod k plynulému čítaniu. Treťou etapou je porozumenie textu- uvedomenie si obsahu prečítaného. Vyššou čitateľskou kompetenciou je analýza literárneho textu, kde čitateľ nemá pochopiť len obsah oznámenia v texte, ale mal by vedieť odhaliť aj skryté vlastnosti textu, prípadne myšlienky autora. Neodmysliteľnou súčasťou je aj správna interpretácia. Naš pedagogický tím sa deň čo deň stretáva s problémami ako:

- **nesprávna interpretácia diel**
- **absencia kritického myslenia a rovnako aj hodnotenia obsahu**

Tieto problémy, okrem iného nás nabádali k tomu, aby sme realizovali tieto stretnutia a hlavne aby sme pomohli žiakom zefektívniť čítanie s porozumením. Ako učitelia jazykov presne vieme aké dôležité je pochopiť text, ktorý čítame, či už ju čítame v slovenskom alebo v anglickom jazyku.

Naš klub čitateľskej gramotnosti tvoria:

PhDr. Eva Fajčíková, Mgr. Irena Želonková, Mgr. Cyntia Gyurászová, Mgr. Tibor Tóth, Mgr. Kristína Zvarová, Mgr. Dávid Petrežsél

### **Stručná anotácia a riešenie problému**

Zámerom stretnutí je rozvíjať kompetencie učiteľa a obohatiť je učiteľský rozmer prostredníctvom výmeny skúseností medzi členmi klubu, získavanie nových poznatkov v rámci moderných metód.

- Všeobecným cieľom klubu je poskytnúť platformu pre aktívne sieťovanie a spoločnú spoluprácu pedagogických zamestnancov na spoločných témach a pre medzigeneračnú výmenu medzi mladými a staršími/skúsenejšími pedagogickými zamestnancami. Tento školský rok sa zameriavame na čitateľskú gramotnosť a rozvoj čitateľských zručností potrebných na efektívnu prácu s textom.
- Špecifickým cieľom je snaha zefektívnenia čítania s porozumením pomocou nami vyhotovených pracovných listov/textov.

### **Kľúčové slová**

čitateľská gramotnosť, efektivita, interpretácia, moderné vyučovanie, pracovné listy, práca s textom, pedagogický klub, riešenie problémov

### **Zámer a priblíženie témy písomného výstupu**

Zámerom tohto písomného výstupu je zhrnúť čo sme v rámci klubu dosiahli, ako prebiehali jednotlivé naše stretnutia a hlavne spísať záver, či naše snahy boli aspoň čiastočne úspešné.

V našom svete nie je dostačujúce vedieť iba čítať a písať, ale je nevyhnutné aby sme aj pochopili alebo mali schopnosť zhrnúť to čo sme si prečítali. Práca s textom sa stáva každodennou súčasťou nášho života. Je rozdiel prečítať si text na internete, prečítať si článok v časopise alebo si prečítať umelecké dielo. Dnes sa často stáva, že žiaci po prečítaní si diela nie sú schopní zodpovedať jednoduché otázky za textom. Aký je dôvod? Vychádzame z toho, že žiaci v mimoškolskom prostredí čítajú oveľa menej ako v minulosti. Ľudia si radšej pozrú filmovú verziu knihy. Bohužiaľ ide to hlavne na úkor žiakov a negatívne ovplyvňuje aj ich štúdium. V informačnej spoločnosti je nevyhnutné naučiť mladých ľudí pracovať s informáciami efektívne.

Činnosť nášho klubu je hlavne zameraná na spoluprácu, identifikovanie problémov vo vzdelávaní, výmenu skúseností s implementáciou nových účinných metód a foriem práce, výmenu skúseností s využívaním didaktických postupov a metód orientovaných na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov, medzigeneračnú výmenu skúseností s využívaním modernej didaktickej techniky.

V našom klube sme sa konkrétne zamerali na:

- 1. vyhľadávanie určitých informácií** – čitateľ lokalizuje tú informáciu alebo myšlienku v texte, ktorá je dôležitá na porozumenie významu textu; informácia je v texte explicitne (priamo) uvedená;
- 2. vyvodzovanie záverov** – čitateľ vyvodzuje informácie a myšlienky alebo súvislosti medzi nimi, ktoré napriek tomu, že nie sú explicitne formulované, z textu priamo vyplývajú.
- 3. interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií** – čitateľ konštruje význam nad rámec textu, pri interpretácii nachádza medzi myšlienkami textu súvislosti, pričom využíva svoje predchádzajúce poznatky, vedomosti a skúsenosti; pri interpretácii dochádza okrem integrácie myšlienok a informácií z textu navzájom aj k integrácii a syntéze predchádzajúcich poznatkov a vedomostí čitateľa.
- 4. hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov** – čitateľ kriticky hodnotí prečítaný text – jeho obsah a formu, čo zahŕňa aj reflektovanie štruktúry textu, jazykových prostriedkov, literárnych útvarov vrátane autorovho osobného pohľadu a štýlu; čitateľ pritom využíva svoje vedomosti o svete, znalosti jazyka a jazykových konvencií, opiera sa o svoje predošlé skúsenosti s čítaním textov.

Náš klub čitateľskej gramotnosti sa sústreďuje aj na :

- **výmeny skúseností pri využívaní moderných vyučovacích postupov a metód podporujúcich inovácie v oblasti čitateľskej gramotnosti**- motivácia a aktivizácia žiakov vo vzdelávacom procese
- **výmeny skúseností v oblasti medzipredmetových vzťahov** –pedagógovia vzdelávacích predmetov slovenský jazyk a literatúra, geografia a dejepis si navzájom odovzdávajú svoje skúsenosti a postrehy v rámci medzipredmetových vzťahoch a prierezových (spoločných) problematík v oblasti čitateľskej gramotnosti.
- **výmeny skúseností a bestpractice z vlastnej vyučovacej činnosti** – vychádzajúc z vlastných skúseností si vymieňajú názory o niektorých úlohách a cvičeniach, ktoré si sami pripravili

Zhrnutím sme sa teda zamerali na zefektívnenie čitateľskej gramotnosti prostredníctvom nami vyhotovených pracovných textov a listov, ktoré sme následne analyzovali a vyvodili sme isté závery. Tento polrok sme si najprv spresnili o aký konkrétny problém ide. Následne sme si vybrali niektoré umelecké diela a rozhodli sme sa vytvoriť pracovné listy čím si otestujeme našich žiakov. Rozhodne musíme dodať, že v našom klube pracujeme ako tím, a radi si vymieňame svoje námety, či sme mladší alebo starší. Testovanie žiakov prebiehalo v rámci extra hodín a hoci ešte stále sa vyskytli chyby a nejasnosti, ktoré je potrebné odstrániť, vidíme potenciál zlepšovania sa.

#### **Jadro:**

##### **Popis témy/problém**

Čitateľská gramotnosť tvorí nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií v slovenskom jazyku a literatúre, v anglickom jazyku a literatúre, geografii a aj v dejepise. Zameriavame sa na efektívne využívanie pracovného času pedagogického klubu a snažíme sa odbúrať administratívu spojenú s písaním správ. Zameriavame sa na komunikatívnu stránku stretnutí. Hlavným účelom tohto klubu je poskytnúť platformu pre aktívne sieťovanie a spoločnú spoluprácu pedagogických zamestnancov na spoločných témach a pre medzigeneračnú výmenu medzi mladými a staršími/skúsenejšími pedagogickými zamestnancami. Dnešná mládež sa stáva tzv. funkčne či sekundárne negramotnou, čo môže vyústiť ku zníženiu vzdelanosti a konkurencieschopnosti spoločnosti, ale následne tiež k ohrozeniu demokracie.

##### **Rámcový program našich stretnutí**

- Spracovanie a zhrnutie výsledkov v oblasti čitateľskej gramotnosti. Diskusia. Návrhy na zlepšenia.
- Tvorba praktických a problémových cvičení a úloh pre žiakov s využitím teoretických poznatkov.
- Návrhy maturitných úloh/zadaní zameraných na čitateľskú gramotnosť

- Prezentovanie zistení. Zdôvodnenie. Diskusia.
- Výmena skúseností medzi členmi klubu z vlastnej vyučovacej činnosti a praxe.
- Spracovanie a zhrnutie výsledkov v oblasti čitateľskej gramotnosti. Diskusia. Návrhy na zlepšenia.
- Analýza možností využitia jednotlivých učebných pomôcok a materiálov. Zdôvodnenie. Diskusia.
- Analýza využitia jednotlivých metodických postupov a techník vo vyučovaní. Zdôvodnenia. Odporúčania. Diskusia.
- Spracovanie a zhrnutie výsledkov v oblasti čitateľskej gramotnosti. Diskusia. Návrhy na zlepšenia.
- Analýza práce klubu. Diskusia. Návrh plánu práce klubu na nový školský rok.

Na základe rámcového programu sme spoločne vyhotovili rámcový postup riešenia. Bohužiaľ v dôsledku opatrení pred koronavírusom niektoré naše plány nemohli byť zrealizované. Hlavným dôvodom je prerušenie výučby a následná výučba dištančnou formou.

### **Rámcový postup riešenia problému**

- 1. Výber diel-** Pri výbere sme zohľadňovali náročnosť diel a či je možná redukcia a úprava aby samotný text a myšlienky autora zostali rovnaké. Sústreďovali sme sa na diela, ktoré nájdeme bežne aj v našom školskom zariadení, v učebni angličtiny alebo v knižnici. Po výbere diel nasledovali návrhy na aktivity, metódy, postupy aplikácie čitateľskej gramotnosti v rámci jednotlivých tém.
- 2. Zhotovenie pracovných listov-** Pri tejto časti sme spoločnými silami a podľa vlastných skúseností zredukovali text a vyhotovili sme pracovné listy. Pracovné listy obsahujú úryvky z diel ako Dorian Gray alebo Pride and Prejudice atď. Každý pracovný list obsahuje aj otázky a úlohy, ktoré majú žiaci vypracovať. Pri tvorbe pracovných listov bolo veľmi dôležité si vždy **stanoviť zámer textu** ( cieľ čítania). Napríklad pri Tom Sawyer sme zadali úlohy ako:
  - Všímajte si konanie jednotlivých postáv
  - Vypíš kedy nastal väčší zlom v diele/zmena
  - Vymenuj aspoň 3 vlastnosti T. Sawyer
- 3. Výber vzoriek-** Pri výbere samotných žiakov sme najprv zohľadňovali vek a úroveň cudzieho jazyka. Napokon sme ale odsúhlasili, že všetky vekové kategórie sa môžu zapojiť. Pri výbere jednotlivých skupín sme sa snažili využiť vždy iný spôsob ako napríklad: náhodný, zámerný, kombinovaný a na báze dobrovoľnosti.
- 4. Analýza diel –** Po ukončení testovania nasledovala analýza výsledkov testovania žiakov, diskusia a zdôvodňovanie dosiahnutého stavu.
- 5. Diskusia-** Výmena skúseností medzi členmi klubu z vlastnej vyučovacej činnosti a praxe. Návrh iných metód a postupov.

**Záver:****Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Práca nášho klubu tvorí neodmysliteľnú súčasť vzdelávania žiakov dnešnej doby. Prikláňame sa k tomu, že je to veľké pozitívum nie len pre žiakov ale hlavne pre pedagogických zamestnancov, ktorí deň čo deň sa snažia našu mládež vzdelávať. Na druhej strane je to výhodné pre nás učiteľov, pretože máme možnosť sa vyjadriť, porozprávať sa a snažiť sa nájsť lepšie metódy efektívneho vzdelávania.

Prácu v tomto polroku hodnotíme pozitívne. Snažili sme sa pochopiť dôvody neúspechu a hľadali sme efektívne možnosti zlepšovania sa. Nedosiahli sme zatiaľ nejaký veľký prelom, ale vidíme u žiakov snahu a zlepšovanie sa. Budeme pokračovať ďalej a verím, že dosiahneme už onedlho oveľa lepšie výsledky. Dôležité je sa vždy snažiť a upútať pozornosť žiakov možno aj mimo vyučovania. Je lepšie si niečo prečítať dva krát ako len prejsť text očami. Rovnako si myslíme, že je dôležité pomôcť žiakom pochopiť aká dôležitá je samotná práca s textom.

Členom klubu odporúčame zakomponovať zhotovené materiály do výchovnovzdelávacieho procesu. Členovia klubu poskytnú po využití pripravených materiálov ostatným členom spätnú väzbu . Rovnako odporúčame preferovať moderné vyučovacie metódy, ktoré majú aktivizujúci vplyv na žiaka a viac využívať inovatívne prístupy, ktoré majú motivujúci charakter a rozvíjajú tvorivosť a samostatnosť v myslení, ako aj tímovú spoluprácu.

|                                   |                        |
|-----------------------------------|------------------------|
| 11. Vypracoval (meno, priezvisko) | Mgr. Cyntia Gyurászová |
| 12. Dátum                         | 24.6.2020              |
| 13. Podpis                        |                        |
| 14. Schválil (meno, priezvisko)   | PhDr. Tatiana Wenclová |
| 15. Dátum                         | 6.7.2020               |
| 16. Podpis                        |                        |

### **Pokyny k vyplneniu Písomného výstupu pedagogického klubu:**

Písomný výstup zahŕňa napr. osvedčenú pedagogickú prax, analýzu s odporúčaniami, správu s odporúčaniami. Vypracováva sa jeden písomný výstup za polrok.

1. V riadku Prioritná os – Vzdelávanie
2. V riadku špecifický cieľ – riadok bude vyplnený v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP
3. V riadku Prijímateľ - uvedie sa názov prijímateľa podľa zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len "zmluva o NFP")
4. V riadku Názov projektu - uvedie sa úplný názov projektu podľa zmluvy NFP, nepoužíva sa skrátený názov projektu
5. V riadku Kód projektu ITMS2014+ - uvedie sa kód projektu podľa zmluvy NFP
6. V riadku Názov pedagogického klubu (ďalej aj „klub“) – uvedie sa celý názov klubu
7. V riadku Meno koordinátora pedagogického klubu – uvedie sa celé meno a priezvisko koordinátora klubu
8. V riadku Školský polrok - výber z dvoch možností – vypracuje sa za každý polrok zvlášť
  - september RRRR – január RRRR
  - február RRRR – jún RRRR
9. V riadku Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy – uvedie sa odkaz / link na webovú stránku, kde je písomný výstup zverejnený
10. V tabuľkách Úvod, Jadro a Záver sa popíše výstup v požadovanej štruktúre
11. V riadku Vypracoval – uvedie sa celé meno a priezvisko osoby/osôb (členov klubu), ktorá písomný výstup vypracovala
12. V riadku Dátum – uvedie sa dátum vypracovania písomného výstupu
13. V riadku Podpis – osoba/osoby, ktorá písomný výstup vypracovala sa vlastnoručne podpíše
14. V riadku Schválil - uvedie sa celé meno a priezvisko osoby, ktorá písomný výstup schválila (koordinátor klubu/vedúci klubu učiteľov)
15. V riadku Dátum – uvedie sa dátum schválenia písomného výstupu
16. V riadku Podpis – osoba, ktorá písomný výstup schválila sa vlastnoručne podpíše.